

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Kiliani Franciae Orientalis, Qvæ Et Franconia Dicitvr;
Apostoli, Gesta, Varijs cum notationibus historicis,
dogmaticis**

Serarius, Nikolaus

Wirceburgi, 1598

VD16 S 5993

II. De S. Kiliani nomine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64132)

PRIMA NOTATIO.
DE HISTORIÆ HVIVS
AVCTORE.

Ius se nomen necdum reperisse profitetur Surius; profiteor & ego. tantum addo, veritatis perstudiosū, ex narrationis ipsius sine apparere. Qui ait: *Nihil eiusmodi asseramus quod incertum habeamus.* Illigavit eandem historiam versibus, ante annos 237. D. Iohannes Erfordiensis, dictus de Luterbache, in S. Stephani cœnobio Monachus, Episcopi Capellanus & Præpositi Monasterij in castro Montis socius, prout in Manuscripto codice, quem mihi legendum vtendumq; is, quē paulò ante indicaui; D. Decanus Noui monasterij dedit, habetur. Versus verò illi eo ex genere sunt, quod ætate illa, in precio. sicq; incipiunt.

Sanctorum mer } *ita* } *norunt compungere m* } *entes.*
Cura solic } } *studiose pio recol* }

Inueni etiam vastum quoddam in Moguntino Societatis nostræ Collegio manu itidem scriptum volumen Lectionarium, in quo, de sancti nostri rebus gestis, ea, lectionibus nouè, proponuntur, quæ historiolum per sese aliquam possint constituere.

II.

DE SANCTI KILIANI
NOMINE.

Variè nomen hoc scriptum inuenio. Nam alicubi legitur Quillianus, alibi Chilianus, Chillianus, & Kilianus, in ipsius etiam Epitaphio, & quibusdam manu scriptis codicibus (a) Killena, & Kyllena. Eius originem quandam auctor noster indicauit, dum, quæ Martyres occidit; ita loquentem Geilanam inducit. *A calice Ki-*

*a Luterboch.
Lect. Mog.
Epitaph.*

lia-

liane diceris, sed valdè amara mihi pocula infundis. Sanè Græca vox κελίς à qua, Latinus calix, ad Kilianum satis accedit, Sicuti & Germanicus *Kelch*. Sed quomodo Græcum istud etymon Germana, Christianum Ethnica mulier scire potuit? Duo modi occurrunt. Vnus est, quod etiam si vulgus nesciat, in Germanica lingua sunt, olimque fuerunt Græcæ voces, non pauca. ita vt iam tunc Germanicè *Kelch* dici potuerit.

Lazius de
migr. Gent.
Iunius l. 5.
Animadu.
c. 6.

Lib. 5 hist.
c. 11.

Quest. in
Gen c. 17.
& epist.
126 de Hi-
erusalem.

in hist. Scot.
f. 194.

Alter modus. Sunt cum Christiana religione, Christiana etiam nomina in Germaniam illata plurima, vt *Engel / Messe / Kirch / Kreuz / Altar / Priester / Psaff* / vel Saxonice, *Pap / Bischoff* / vel itidem Saxonice *Biscop / Almu- sen / Sacrament / Chrisam* / & similia, ex angelo, missa, κρυακὴ, cruce, altari, presbytero, Papa, Episcopo, eleemofyna, Sacramento, & chrismate. Cum igitur Christiana mysteria, S. Kilianus importaret, de Missa, & sacra Eucharistia populum doceret, ipse, ipsiusq; socius Colomannus Presbyteri essent, & sacra non rarè facerent, quàm facilè fieri potuit, vt vox ea *Kelch* inualesceret, vulgoque etiam tereretur. Licet enim de sanctis nostris existimare, quod, sub ipsa S. Kiliani tempora, de duobus Euangelij præconibus alijs, qui ex Hibernia in Saxoniam veterem venerant; scribit V. Bada. *Hymnis & psalmis, semper & orationibus vacabant, & quotidie sacrificium Deo victimæ salutaris offerebant, habentes secum vascula sacra, & tabulam, altaris vice, dedicatam.* Verum nemo inquit D. Hieronymus, *in altera lingua quempiam vocans, etymologiam vocabuli sumit ex altera.* Cur Scoticum igitur Kiliani nomen à Græco, Latino, aut Germanico repetamus? Ego verò non assero, veram adhuc etymologiam allatam, sed tantum quomodo fieri potuerit, vt Franca mulier aliquam, neque ineptam, ad nomen illud allusionem afferret; exposui. Apud Anglos valet hodie *Kyl* occide, & *Lex macilentum*: apud Scotos est *Kyla* vrbs, & *Kilflos*, quasi templum florum, vti Scotus refert Leslaus. Sed ad *Kyllenam*; vel *Kylianum*, eorum nihil referre audeo. Sunt in hybernis tamen hodiè, qui *Kelle* vocentur. vt qui, superioribus hisce annis, Pragæ fuit.